

І.В. Яцишина, В.Б. Буторіна

*Методичні рекомендації з проходження навчальної
практики в умовах застосування дистанційних
технологій навчання для студентів 4 курсу
освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 051
Економіка
(освітня програма Економіка підприємства)*

Кам'янець-Подільський 2021

Розробники:

І.В. Ящишина, д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства;

В.Б. Буторіна, к.е.н., старший викладач кафедри економіки підприємства.

Рецензенти:

І.В. Семенець, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства;

М.В. Заходим, к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Подільського державного аграрно-технічного університету

Затверджено на засіданні кафедри економіки підприємства,
протокол № 8 від «27» серпня 2020 року

Схвалено науково-методичною радою економічного факультету,
протокол № 5 від «27» серпня 2020 року

Ящишина І.В., Буторіна В.Б. Методичні рекомендації з проходження навчальної практики в умовах застосування дистанційних технологій навчання для студентів 4 курсу освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 051 Економіка (освітня програма Економіка підприємства). Кам'янець-Подільський : Віта-Друк, 2021. 31 с.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Мета і завдання практики	6
2. Організація проведення практики	7
3. База практики.....	8
4. Зміст практики	8
4.1. Загальні підходи до визначення змісту практики.....	8
4.2. Завдання модуля 1. Правові засади функціонування підприємств.....	10
4.3. Завдання модуля 2. Система управління підприємством.....	13
4.4. Завдання модуля 3. Екскурсії під час навчальної практики.....	17
5. Індивідуальні завдання	21
6. Підведення підсумків практики	23
7. Критерії оцінювання якості проходження навчальної практики.....	22
8. Вимоги до структури та оформлення звіту практики	23
Рекомендовані джерела	26
Зразки оформлення документації практики	29

ВСТУП

У сучасних умовах становлення нової економічної системи України підвищуються вимоги до відповідності рівня підготовки фахівців у вищих навчальних закладах вимогам роботодавців, до забезпечення конкурентоспроможності випускників на ринку праці. Одним із напрямів вирішення цієї проблеми є поетапна практична підготовка майбутніх фахівців із послідовним нарощуванням рівня професійних знань та практичних навичок.

Одна з головних особливостей підготовки студентів у вищій школі – її зв'язок з життям, з конкретними особливостями майбутньої практичної діяльності. Практична підготовка студентів започатковується в процесі теоретичного навчання, коли вирішуються завдання певного виробничого змісту. Отже, практична підготовка, яка разом з теоретичною створює основу, є провідною частиною всієї професійної підготовки.

Навчальна практика студентів є складовою і невід'ємною частиною процесу підготовки фахівців. Яка дозволяє закріпити здобуті теоретичні навички та підготуватися в подальшому до проходження виробничої практики на підприємствах.

Особливістю організації та проходження навчальної практики студентами 4 курсу спеціальності 051 Економіка (ОПП Економіка підприємства) в 2020-2021 навчальному році є застосування дистанційних форм навчання. Тому виникла необхідність розробки Програми та завдань навчальної практики в нових умовах.

Проходження практики забезпечує формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у економічній галузі, що передбачає застосування сучасних економічних теорій та методів менеджменту та маркетингу в умовах

мінливості економічної ситуації.

Загальні компетентності:

ЗК 02 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 03 Знання предметної області

ЗК 05 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 06 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 08 Здатність до креативного та критичного мислення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 02 Здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ФК 07 Здатність застосовувати комп'ютерні технології обробки даних для вирішення економічних завдань, здійснення аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

ФК 08 Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

ФК 12 Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК 16 Здатність обґрунтовувати форми організації виробництва і праці, альтернативних варіантів управлінських рішень

Тривалість виробничої практики складає три тижні. Строки проведення практики визначаються графіком навчального процесу.

Таблиця 1

Графік проведення практики

Спеціальність(шифр, назва)	Форма навчання	Курс	Вид практики	Орієнтовний термін (№ тижня)	Тривалість (тижнів)	Семестр
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальність: 051 Економіка (освітня програма Економіка підприємства)	Денна	4	навчальна	27–30	4	7
	Заочна	4	навчальна	4-8	4	7

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Важливе місце в організації навчального процесу здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальність: 051 Економіка (ОПП Економіка підприємства) належить практичній підготовці студентів, однією з ефективних форм якої є навчальна практика, яка дозволяє здійснити перехід від теорії до практики.

Метою навчальної практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення теоретичних дисциплін та здобуття практичних навичок зі спеціальності, а також збирання статистичного матеріалу для виконання курсових робіт.

Основними завданнями навчальної практики є:

- вивчення правових основ діяльності підприємства;
- дослідження організаційно-правових форм підприємств та основних установчих документів;
- вивчення досвіду підприємств, обраних об'єктом практики в галузі методів організації та управління їх діяльністю;
- закріплення, систематизація і розширення теоретичних знань студентів, отриманих в процесі навчання;
- застосування комп'ютерної техніки та інформаційних технологій у професійній діяльності;
- ознайомлення із особливостями діяльності підприємств різних галузей економічної діяльності;
- використання матеріалів, отриманих при проходженні практики, в подальшому навчальному процесі.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

В умовах використання елементів дистанційного навчання навчальна практика проводиться online.

Під час проведення навчальної практики здобувачі вищої освіти ведуть щоденники, які систематично перевіряються керівниками практики. Щоденник навчальної практики зберігається протягом терміну визначеного діючим положеннями університету.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- до початку практики одержати від викладачів щоденник, методичні матеріали (програму, методичні рекомендації) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів (матеріали розміщені на платформі MOODLE);

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;

- вивчити й суворо дотримуватись правил охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки, виробничої санітарії та правил внутрішнього розпорядку;

- нести відповідальність за виконану роботу та її результати, показувати приклад свідомого і сумлінного ставлення до праці;

- своєчасно надати викладачеві щоденник практики та звіт про її проходження. В термін, встановлений наказом ректора, скласти залік з практики.

3. БАЗА ПРАКТИКИ

Базою практики є кафедра економіки підприємства Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. При цьому спілкування викладачів зі студентами та виконання завдань практики відбувається із застосуванням технологій дистанційного навчання.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

4.1. Загальні підходи до визначення змісту практики

Відповідно до навчального плану бакалаврів з напрямку підготовки 051 Економіка навчальна практика має загальну тривалість 3 тижні.

Усі завдання навчальної практики поділені на три змістовні модулі:

- Модуль 1. Правові засади функціонування підприємств;
- Модуль 2. Система управління підприємством;
- Модуль 3. Екскурсії під час навчальної практики.

Зміст навчальної практики наведено у табл. 2, завдання деталізовано у пп. 4.2-4.4.

Таблиця 2

ЗМІСТ навчальної практики

№ з\п	Зміст роботи	Терміни виконання завдань (в год.)	Форма звітності здобувача
1	2	3	5
1.	Настановча конференція на факультеті (мета та завдання виробничої практики, обов'язки студентів-практикантів, зміст роботи студентів на період практики, вимоги до звітної документації). Інструктаж із техніки безпеки.	6	Щоденник
Модуль 1. Правові засади функціонування підприємств			
2.	Провести аналіз законодавчих і нормативно-правових документів, що встановлюють правовий статус та регламентують діяльність підприємств	6	Щоденник, формування документів до звіту

№ з\п	Зміст роботи	Терміни виконання завдань (в год.)	Форма звітності здобувача
1	2	3	5
3.	Здійснити характеристику правових форм і типів підприємств	6	Щоденник, формування документів до звіту
4.	Дослідити питання дозвільної системи у сфері господарської діяльності	6	Щоденник, формування документів до звіту
5.	Статут підприємства, його характеристика та порядок розробки.	12	Щоденник, формування документів до звіту, проведення розрахунків на звітних даних підприємств
Модуль 2. Система управління підприємством			
6.	Охарактеризувати основні види діяльності підприємства	12	Щоденник, формування документів до звіту
7.	Ознайомитися з організаційною структурою підприємств різних типів	18	Щоденник, формування документів до звіту, оформлення матеріалів виконаних завдань
8.	Характеристика техніко-технологічної бази підприємства	18	Щоденник, формування документів до звіту, оформлення матеріалів виконаних завдань
Модуль 3. Експерсії підчас навчальної практики			
9.	Функціонування сучасного підприємства	6	Щоденник, формування документів до звіту, аналіз та порівняння інформації здобутої внаслідок експерсії з теоретичними постулатами
10.	Функціонування сучасного підприємства харчової галузі	6	Щоденник, формування документів до звіту, аналіз та порівняння інформації здобутої внаслідок експерсії з теоретичними постулатами
11.	Функціонування та вивчення новітніх технологій з випуску продукції на виробничому підприємстві	10	Щоденник, формування документів до звіту, аналіз та порівняння інформації здобутої внаслідок експерсії з теоретичними постулатами

№ з\п	Зміст роботи	Терміни виконання завдань (в год.)	Форма звітності здобувача
1	2	3	5
12.	Функціонування підприємств сфери послуг	8	Щоденник, формування документів до звіту, аналіз та порівняння інформації здобутої внаслідок екскурсії з теоретичними постулатами
13.	Підготовка звітної документації студента-практиканта (звіт студента-практиканта про проходження практики, щоденник практики; характеристика діяльності студента-практиканта, підписана керівником)	6	Оформлення звітної документації

4.2. Завдання модуля 1.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Зазначений у таблиці 2 зміст роботи за модулем 1 слід проводити опираючись на такі моменти:

Завдання 1.1. Провести аналіз законодавчих і нормативно-правових документів, що встановлюють правовий статус та регламентують діяльність підприємств.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Необхідно розглянути види господарської діяльності та види господарських відносин. Вивчити правовий статус учасників відносин в сфері господарювання. Ознайомитись з порядком державної реєстрації суб'єктів та порядком ліцензування господарської діяльності. Порядок ліквідації підприємства.

Провести аналіз законодавчих і нормативно-правових документів, що встановлюють правовий статус та регламентують діяльність підприємств:

- 1) Господарський кодекс України – Розділ 2, Глава 6;
- 2) ЗУ «Про підприємництво» – Розділ 2, Стаття 8

ОБСЯГ: 3-5 сторінок формату А4, документ Word
«Завдання_1_1_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

1. Господарський кодекс України. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 25.10. 2020).
2. Про підприємництво : Закон України від 12.02.2015 №191-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text> (дата звернення 25.10. 2020).

РЕЗУЛЬТАТИ: висновок з проведеного аналізу.

Завдання 1.2. Здійснити характеристику правових форм і типів підприємств.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Необхідно провести аналіз існуючих форм підприємства. Вивчити спільні та відмінні ознаки всіх форм. Описати всі існуючі форми підприємств.

Здійснити характеристику правових форм і типів підприємств:

- 1) ГКУ – Розділ 2, Глава 7, Стаття 63;
- 2) ЗУ «Про підприємництво» – Розділ 1, Стаття 2;
- 3) ЗУ «Про господарські товариства» – Розділ 1, Стаття 1; Розділ 2, Глава 1, Статті 24 і 25; Розділ 2, Глава 2, Стаття 50; Розділ 2, Глава 4, Стаття 66; Розділ 2, Глава 5, Стаття 75;
- 4) види підприємств за системою участі;
- 5) види підприємств за розміром;
- 6) види підприємств за сферою діяльності

ОБСЯГ: 3-5 сторінок формату А4, документ Word
«Завдання_1_2_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

1. Господарський кодекс України. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 25.10. 2020).

2. Про підприємництво : Закон України від 12.02.2015 №191-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text> (дата звернення 25.10.2020).

3. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 №1577-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text> (дата звернення 25.10.2020).

РЕЗУЛЬТАТИ: висновок з проведеної систематизації правових форм і типів підприємств.

Завдання 1.3. Дослідити питання дозвільної системи у сфері господарської діяльності.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Потрібно детально охарактеризувати законодавчу базу дозвільної системи у сфері господарської діяльності. Ознайомитися з роботою дозвільних органів їх функціями та повноваженнями. Вивчити процес отримання та повний перелік дозвільних документів.

Дослідити питання дозвільної системи у сфері господарської діяльності:

1) ЗУ «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» – Стаття 1, Стаття 4

ОБСЯГ: 2-3 сторінки формату А4, документ Word «Завдання_1_3_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

3. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 №2806-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text> (дата звернення 25.10.2020).

РЕЗУЛЬТАТИ: висновок з проведеного дослідження.

Завдання 1.4. Статут підприємства, його коротка характеристика та порядок розробки.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Вивчити та охарактеризувати розділи статуту

підприємства. Провести аналіз та виявити особливості статуту за різними видами діяльності підприємств. Визначити відмінність статуту підприємства від інших документів, що регулюють діяльність підприємств таких як: засновницький договір, генеральна тарифна угода, колективний договір.

Статут підприємства, його характеристика та порядок розробки:

1) ГКУ – Розділ 2, Глава 6, Стаття 57;

2) ЗУ «Про господарські товариства» – Розділ 1, Стаття 4

ОБСЯГ: 2-3 сторінки формату А4, документ Word
«Завдання_1_4_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

1. Господарський кодекс України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 25.10. 2020).

2. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991

№1577-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text> (дата звернення 25.10.2020).

РЕЗУЛЬТАТИ: висновок з проведеної характеристики статуту і порядку його розробки.

4.3. Завдання модуля 2.

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Завдання 2.1. Охарактеризувати основні види діяльності підприємств.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Визначити асортимент продукції (послуг). Ознайомитися з основними контрагентами підприємства. З'ясувати умови співпраці з іншими суб'єктами ринку. Проаналізувати основні техніко-економічні показники діяльності підприємства.

Розглянути основні види діяльності підприємства:

1) ГКУ – Розділ 2, Глава 6, Статті 43 і 44 (право на вільний вибір підприємницької діяльності);

2) основні і додаткові види діяльності підприємства.

ОБСЯГ: 2-3 сторінки формату А4, документ Word
«Завдання_2_1_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

4. Господарський кодекс України. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 25.10. 2020).

5. Бойчик І. М. Економіка підприємства : навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ : Атака, 2007. 528 с.

6. Грещак М.Г., Колот В.М., Наливайко А.П. Економіка підприємства: підручн. / За заг. ред.. С.Ф.Покропивного. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Київ : КНЕУ, 2005. 528 с.

РЕЗУЛЬТАТИ: систематизація видів економічної діяльності підприємства.

Завдання 2.2. Ознайомитися з організаційною структурою підприємств різних типів.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Визначити перелік підрозділів та служб, що займаються економічною діяльністю. Проаналізувати вимоги, що висуваються до фахівців цих підрозділів та служб. Проаналізувати відповідальність, права та обов'язки підрозділів та окремих фахівців. Ознайомитися з організаційною структурою підприємств різних типів:

- 1) принципи побудови організаційної структури;
- 2) формування підрозділів організаційної структури

ОБСЯГ: 1-2 сторінки формату А4, документ Word
«Завдання_2_2_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

1. Виноградський М.Д., Беляєва С. В., Виноградська А. М., Шканова О. М. Управління персоналом : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 504 с..

2. Рогач С.М., Гуцул, В.А. Ткачук Економіка і підприємництво, менеджмент. Київ : ЦП «Компринт», 2015. 714 с.

3. Семенов І.А., Станчевський, М.О. Панова, А.Г. Семенов, К.М. Гребінець. Організація і планування на підприємстві. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 528 с.

РЕЗУЛЬТАТИ: висновки з проведеного дослідження.

Завдання 2.3. Ознайомитися з організаційною структурою підприємств різних типів.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Ознайомитися з виробничою структурою підприємства. Проаналізувати основні виробничі підрозділи (цехи, дільниці тощо), що приймають участь у виготовленні товарної продукції (послуг). Проаналізувати допоміжні виробничі підрозділи, що оказують послуги основним виробничим підрозділам та створюють умови для їх ефективної роботи. Проаналізувати підрозділи, діяльність яких спрямована на задоволення соціальних потреб персоналу підприємства. Дослідити та охарактеризувати методи управління підприємством (економічні, адміністративно-правові, соціально-психологічні).

Ознайомитися з організаційною структурою підприємств різних типів:

- 1) характеристика типів організаційних структур підприємства;
- 2) переваги і недоліки організаційних структур підприємства.

ОБСЯГ: 3-5 сторінок формату А4, документ Word «Завдання_2_3_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

4. Виноградський М.Д., Беляєва С. В., Виноградська А. М., Шканова О. М. Управління персоналом : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 504 с..

5. Рогач С.М., Гуцул, В.А. Ткачук Економіка і підприємництво, менеджмент. Київ : ЦП «Компринт», 2015. 714 с.

6. Семенов І.А., Станчевський, М.О. Панова, А.Г. Семенов, К.М. Гребінець. Організація і планування на підприємстві. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 528 с.

РЕЗУЛЬТАТИ: порівняння організаційних структур підприємства.

Завдання 2.4. Характеристика техніко-технологічної бази підприємства.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Вивчити суть виробничого процесу підприємств по випуску різної продукції. Охарактеризувати технології з випуску продукції та технологічні процеси підприємств. Провести відмінності між основними допоміжними обслуговуючими та управлінськими виробничими процесами.

Охарактеризувати техніко-технологічну базу підприємства:

1) організаційно-економічне управління техніко-технологічною базою підприємства;

2) формування і використання виробничої потужності підприємства.

ОБСЯГ: 3-5 сторінок формату А4, документ Word «Завдання_2_4_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

1. Крупка Ю.М. Правові й організаційні основи підприємницької діяльності: Навч. посіб. для дистанц. навч. Київ : Університет «Україна», 2005. 192 с.

2. Кучеренко В.Р., Добрава Н.В., Квач Я.П. Основи бізнесу. практичний курс Київ : «Центр учбової літератури», 2010. 176 с.

РЕЗУЛЬТАТИ: висновки з проведеного дослідження.

Завдання 2.5. Характеристика техніко-технологічної бази підприємства.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Провести аналіз чинників впливу на величину виробничої потужності підприємств з випуску різних видів продукції. Здійснити розрахунок виробничої потужності підприємств.

Охарактеризувати техніко-технологічну базу підприємств України:

- 1) характеристика техніко-технологічної бази підприємств України;
- 2) шляхи вдосконалення техніко-технологічної бази підприємств України

ОБСЯГ: 3-5 сторінок формату А4, документ Word «Завдання_2_5_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

3. Крупка Ю.М. Правові й організаційні основи підприємницької діяльності: Навч. посіб. для дистанц. навч. Київ : Університет «Україна», 2005. 192 с.

4. Кучеренко В.Р., Добрава Н.В., Квач Я.П. Основи бізнесу. практичний курс Київ : «Центр учбової літератури», 2010. 176 с.

РЕЗУЛЬТАТИ: висновки з проведеного дослідження.

4.4. Завдання модуля 3.

ЕКСКУРСІЇ ПІДЧАС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Завдання 3.1. Функціонування сучасного підприємства.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Розглянути структуру підприємства, технологічні процеси, його комерційну діяльність.

Ознайомлення із діяльністю обраних підприємств за допомогою проходження online екскурсій.

Діяльність ПрАТ «КЦКБА»:

1) Знайомство з діяльністю ПрАТ «КЦКБА», повна назва підприємства, його організаційна форма, адреса. Заходимо на сайт ПрАТ «КЦКБА» за посиланням <https://kckba.com.ua/>, де на головній сторінці дивимось відео сюжет про діяльність компанії .

2) Знайомство з історією розвитку компанії (<https://kckba.com.ua/history>) опишіть як розвивалось підприємство в 60-х, 70-х, 80-х, 90-х, 2000-2010-х, 2010-2019-х рр. XX ст.

3) Опишіть асортимент, тобто які групи та види продукції в кожній групі випускає компанія. Визначте, в які країни компанія постачає свою продукцію (Про компанію – Хто ми <https://kckba.com.ua/about>)

4) Знайомство з основними видами продукції ПрАТ «КЦКБА» (<https://kckba.com.ua/aes>;
https://drive.google.com/file/d/1AC17d1p_UI7IggmFbUnKWmey3EE1V8n2/view
)

5) Коротко опишіть політику якості ПрАТ «КЦКБА» і наведіть приклади документів (сертифікатів), що віддзеркалюють рівень якості продукції компанії. Визначте як компанія забезпечує якість своєї продукції і якими документами це підтверджує (<https://kckba.com.ua/about#certificate>)

6) На основі online екскурсії (<https://kckba.com.ua/tour>) опишіть основні структурні підрозділи ПрАТ «КЦКБА» та функції, які вони виконують на підприємстві.

ОБСЯГ: 3-5 сторінки формату А4, документ Word
«Завдання_3_1_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

1. Офіційний сайт ПрАТ «КЦКБА» URL: <https://kckba.com.ua/>

РЕЗУЛЬТАТИ: ознайомитись з діяльністю підприємства.

Завдання 3.2. Функціонування сучасних підприємств харчової галузі.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Розглянути структуру підприємства, технологічні процеси, його комерційну діяльність, фірмову торгівлю і торгівлю за зразками.

Коротко опишіть за матеріалами кожного ролику, поданого в інформаційних матеріалах до завдання 3.2:

1. Яку продукцію виготовляють, хто є основними споживачами цієї продукції .

2. Яку сировину використовують

3. Опишіть \ назвіть основні технологічні процеси, потрібні для виготовлення цієї продукції .
4. В які країни експортують продукцію.
5. Які у відео показані методи перевірки якості товарів.
6. Опишіть які із переглянутих роликів демонструють автоматизоване виробництво, визначте особливості автоматизованого виробництва.

ОБСЯГ: 2-3 сторінки формату А4, документ Word
«Завдання_3_2_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

1. Виробництво хлібобулочних виробів. URL:
https://www.youtube.com/watch?v=4v9JtrKU_PM.
2. Виробництво борошна. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=7s-cXZWZgrI>.
3. Виробництво сирів. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=3LsFtK6bI2U>.
4. Виробництво напоїв ТМ «Караван». URL:
<https://karavan.net.ua/factory-page/#/online> .

РЕЗУЛЬТАТИ: опис діяльності підприємств за матеріалами роликів.

Завдання 3.3. Функціонування та вивчення новітніх технологій виробничого підприємства (3-5 підприємств). Ознайомитись зі структурою підприємств. Розглянути менеджмент та систему управління підприємствами; технологію випуску продукції. Проаналізувати систему залучення інновацій на підприємств та зовнішньо-економічну діяльність.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Подивіться online екскурсії, посилання на які подані в інформаційних матеріалах до завдання 3.3, опишіть за матеріалами кожного ролику:

1. Яку продукцію виготовляють підприємства, хто є основними споживачами цієї продукції .
2. Яку сировину використовують підприємства.

3. Опишіть \ назвіть основні технологічні процеси, потрібні для виготовлення цієї продукції.

4. В які країни експортують продукцію.

5. Які у відео показані методи перевірки якості товарів.

6. Опишіть які із переглянутих роликів демонструють автоматизоване виробництво, визначте особливості автоматизованого виробництва.

ОБСЯГ: 2-3 сторінки формату А4, документ Word
«Завдання_3_3_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

1. Деревообробне підприємство. URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=wY-XtOnqMW4>.

2. Виробництво цегли. URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=4I4EXnRzUeM>.

3. Лако-фарбові вироби. URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=UI6DkNlvfsg>.

РЕЗУЛЬТАТИ: опис матеріалів роликів.

Завдання 3.4. Функціонування підприємств сфери послуг.

Ознайомитись із ресурсами підприємства сфери послуг. Визначити асортимент послуг підприємства. Дослідити особливості організації праці на підприємстві сфери послуг.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ: Для ознайомлення із діяльністю підприємств сфери послуг подивіться online екскурсії, посилання на які подані в інформаційних матеріалах до завдання 3.4 і: виконайте наступні завдання:

1. Опишіть основні кількісні параметри лайнера.

2. Які види послуг надають туристам на лайнері.

3. Назвіть основні електронні послуги, які надає лайнер.

4. Складіть перелік окремих товарів, які виробляють на туристичному лайнері.

5. Опишіть особливості організації праці у репрезентованих логістичних компаніях.

6. Визначте які функції виконують наймані працівники.

ОБСЯГ: 2-3 сторінки формату А4, документ Word
«Завдання_3_4_Іванов»

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ:

1. Туризм. Подорож на круїзному лайнері. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=H76pEfqywAc>.

2. Логістичні компанії. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=uS5M4VNE6Ns>.

РЕЗУЛЬТАТИ: опис діяльності підприємств.

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання видаються здобувачам вищої освіти з метою набуття ними під час практики умінь та навичок самостійного вирішення виробничих, наукових та організаційних питань. Їх зміст конкретизується і уточнюється керівниками практики під час її проходження. Виконання студентами індивідуальних завдань активізує їх творче мислення, підвищує ініціативу і здатність самостійно аналізувати та узагальнювати підсумки роботи й робить проходження практики більш конкретними та цілеспрямованими. Індивідуальні завдання здобувачів вищої освіти мають носити науково-дослідний характер.

ІНДЗ дозволяє студентам опанувати необхідними практичними навичками при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних з темою ІНДЗ.

Індивідуальне науково-дослідне завдання у рамках навчальної практики студенти виконують у формі тез до наукової студентської конференції. Тематика тез відповідає обраній спеціальності та науковим

інтересам студента.

Метою виконання ІНДЗ є закріплення і поглиблення теоретичного матеріалу і практичних навичок з питань нормативно-правового забезпечення управлінської і маркетингової діяльності в Україні.

При виконанні ІНДЗ студент повинен продемонструвати вміння у сфері науково-дослідної діяльності, вміння творчого й оригінального вирішення актуальних завдань. ІНДЗ студенти виконують самостійно протягом проходження навчальної практики.

Форма ІНДЗ: написання тез для участі у студентській науково-практичній конференції.

Тези доповіді – це опубліковані до початку наукової конференції (з'їзду, конференції, симпозіуму) матеріали попереднього характеру, де викладено основні аспекти наукової доповіді. Вони фіксують науковий пріоритет автора й містять матеріали, відсутні в інших публікаціях.

Рекомендований обсяг тез наукової доповіді становить до 5 сторінок машинописного тексту через 1,5 інтервали. Текстовий файл подається у формі редактора Microsoft Word for Windows. Для основного тексту тез використовується шрифт Times New Roman font 14pt, для змісту таблиць використовується font 12pt.

Схематично структура тез наукової доповіді виглядає таким чином: теза – обґрунтування – доказ – аргумент – результат – перспективи.

Структурні елементи тез доповіді:

- у лівому верхньому куті розміщують шифр УДК;
- у правому верхньому куті розміщують прізвище автора та його ініціали; за необхідності вказують інші дані, які доповнюють відомості про автора (студент, аспірант, викладач, місце роботи або навчання);
- назва тез доповіді стисло відбиває головну ідею, думку, положення (п'ять-сім слів);
- постановка наукової проблеми, її актуальність;

- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв’язання даної проблеми та на яке спирається автор;
- формулювання мети (постановка завдання);
- виклад змісту власного дослідження;
- висновки;
- список використаних джерел (за вимогами ДСТУ 8302:2015).

6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумки практики підводяться на захисті навчальної практики і науково-практичній конференції на факультеті, а також на засіданні кафедри, ради факультету (або online, якщо навчання проводиться в умовах використання елементів дистанційного навчання). Їх завдання: аналіз роботи практикантів, виявлення досягнень і недоліків у їхній роботі; оцінка підготовки студентів; оцінка якості роботи по організації практики її керівниками, вироблення заходів щодо наступного поліпшення практики.

За результатами практики студенти здають звітні матеріали для перевірки та оцінювання. Аналіз звітних матеріалів дозволяє керівникам практики зробити висновки щодо рівня осмислення студентами набутого в процесі проходження практики досвіду, щодо ставлення їх до виробничої діяльності, до обраної професії.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Оцінка, отримана студентом, формується в документах відповідної форми (заліково-екзаменаційних відомостях) університету.

Оцінювання результатів практики та визначення загальної оцінки, проводиться за критеріями оцінювання (таблиця 3) та шкалою оцінювання, наведеною у таблиці 4.

Таблиця 3

Критерії оцінювання практик студентів

Критерії		Бали
1. Виконання завдань практики		30
2. Наявність власних висновків і пропозицій		20
3. За зміст і культуру ведення щоденника		10
4. Результати захисту звіту з практики		40
Всього		100

Таблиця 4

Шкала оцінювання результатів практики: національна та ECTS

Рейтингова оцінка)	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані статистичні значення (у %)	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX		незадовільно
34 і менше	F		

8. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРАКТИКИ

Після закінчення практики здобувач вищої освіти звітує про виконання програми практики. Звіт повинен бути написаний під час проходження практики і за змістом відповідати програмі та методичним рекомендаціям. В звіті здобувач повинен самостійно, досить детально і критично оцінити питання, передбачені програмою практики.

Звіт складається з двох частин: текстової і додатків.

У текстовій частині практикант описує проведenu роботу згідно програми практики. У додатках мають бути документи, які ілюструють проведenu роботу.

Звіт про проходження виробничої практики друкується за допомогою технічних засобів на аркушах білого паперу формату А4 (210×297 мм). Друк слід здійснювати шрифтом 14 *Times New Roman* чи іншим стандартним

шрифтом, який забезпечує в середньому 63...65 знаків в рядку. На сторінці повинно бути 28...30 рядків. Щільність тексту звіту повинна бути однаковою

Кожен розділ програми звіту має розпочинатися з нової сторінки, а підрозділи – продовжуються на тій же сторінці, після відступу в один рядок.

Поля в роботі повинні складати:

ліве – 3,0 см; праве – 1,0 см; верхнє та нижнє – по 2,0 см.

Сторінки нумеруються з врахуванням титульної сторінки, проте номер проставляється починаючи з другої сторінки вступу. Номери сторінок проставляються зверху сторінки з правої сторони арабськими цифрами без додаткових позначок.

Порядок оформлення ілюстрацій (малюнків, схем), таблиць, формул здійснюється згідно загальноприйнятих вимог.

При написанні звіту студент повинен давати посилання на інструктивні та нормативні матеріали, якими користуються при проведенні тієї чи іншої роботи на підприємстві.

Посилання в тексті на джерела слід зазначати порядковим номером їх в списку нормативних і інструктивних матеріалів з вказуванням номеру сторінки. Ця інформація по тексту виділяється двома квадратними дужками, наприклад, «... автор у праці [5, с.8-10]...». Вказаний запис свідчить, що використовується інформація з джерела, яке зазначене в списку під номером 5 і викладена вона в ньому на сторінках з 8 по 10.

Крім посилань на джерела інформації, необхідно також робити посилання і на ілюстрації, таблиці, формули, додатки, які наведені у звіті. Посилання на ілюстрації в тексті звіту містять порядковий номер ілюстрації і записуються таким чином: «рис. 4.2», що означає, що автор посилається на 2 ілюстрацію 4 розділу.

При посиланні на таблиці звіту слово «таблиця» пишуть скорочено і таким чином запис-посилання має вигляд «табл. 4.1» При посиланні на формулу вказується її порядковий номер, наприклад: розрахунки проведемо

за формулою (4.3). На додатки посилання здійснюються із скороченням слова «додаток», наприклад: «дод. А».

У звіті в обов'язковому порядку повинен бути список нормативних і інструктивних документів. Джерела слід розміщувати в списку в порядку появи посилань в тексті. Список оформляється за правилами бібліографічних описів.

Звіт про проходження навчальної практики підкріплюється додатками.

Додатки оформляються як продовження звіту і поміщаються після списку нормативних і інструктивних документів. Нумеруються вони в порядку появи посилань на них по тексту.

Перед додатками, які додаються до звіту, вставляється аркуш з написом посередині «ДОДАТКИ».

Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і проставляється велика літера, що позначає цей додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Якщо в роботі один додаток, то він позначається як «Додаток А».

Список використаних джерел.

Список використаних джерел оформляється згідно вимог ДСТУ 8302:2015.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Література

1. Афанасьєв М. В. Економіка підприємства : навч. посібн. Київ : Ліра К, 2013. 664 с.
2. Білецький Е. В., Янушкевич Д. А., Шайхлісламов З. Р. Управління якістю продукції та послуг. Харків : ХТЕІ, 2015. 222 с.
3. Бойчик І. М. Економіка підприємства: підручник. Київ : Кондор., 2016. 378 с.
4. Виноградський М. Д., Беляєва С. В., Виноградська А. М., Шканова О. М. Управління персоналом : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 504 с.
5. Гай І. В., Смелянська Т.П. Підприємництво: навч. посібн. Київ : ЦУЛ, 2013. 368 с.
6. Гаркавенко С. С. Маркетинг: підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. 4-е. вид., доп. Київ : Лібра, 2006. 717 с.
7. Доберчак Н.І. Економіка виробництва : навч. посібн. Київ : Ліра К, 2012. 258 с.
8. Крупка Ю. М. Правові й організаційні основи підприємницької діяльності: навч. посіб. для дистанц. навч. Київ : Університет «Україна», 2005. 192 с.
9. Основи бізнесу. практичний курс / Кучеренко В. Р. Добрава Н. В., Квач Я. П. та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 176 с.
10. Маслак О. І., Воробйов Л. Д. Економіка промислового підприємства : навч. посібн. Київ : ЦУЛ, 2011. 172 с.
11. Економіка і підприємництво, менеджмент / С. М. Рогач, Т. А. Гуцул, В. А. Ткачук та ін. Київ : ЦП «Компринт», 2015. 714 с.
12. Сахарцева І. І., Шляга О. В. Ризики економічної діагностики підприємства : навч. посіб. / за ред І. І. Сахарцевої. Київ : Кондор, 2007. 285 с.

13. Організація і планування на підприємстві / І.А. Семенов, В.К. Станчевський, М.О. Панова, А.Г. Семенов, К.М. Гребінець. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 528 с.

14. Яркіна, Н. М. Економіка підприємства : навч. посібн. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Ліра-К, 2017. 596 с.

15. Ящишина І.В. Організація підприємницької діяльності в туризмі : навч.-метод. посібн. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин Я.І., 2015. 118 с.

Ресурси мережі Internet

1. Виробництво борошна. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=7s-cXZWZgrI>. (дата звернення 28.08. 2020).
2. Виробництво сирів. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=3LsFtK6bI2U>. (дата звернення 28.08. 2020).
3. Виробництво хлібобулочних виробів. URL:
https://www.youtube.com/watch?v=4v9JtrKU_PM. (дата звернення 28.08. 2020).
4. Виробництво цегли. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=4I4EXnRzUeM>. (дата звернення 28.08. 2020).
5. Господарський кодекс України. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 28.08. 2020).
6. Деревообробне підприємство. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=wY-XtOnqMW4>. (дата звернення 28.08. 2020).
7. Лако-фарбові вироби. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=UI6DkNlvfgs>. (дата звернення 28.08. 2020).
8. ЛігаБізнес Інформ. URL: www.liga.net. (дата звернення 28.08. 2020).
9. Логістичні компанії. URL: =
<https://www.youtube.com/watch?v=uS5M4VNE6Ns>. (дата звернення 28.08. 2020).

10. Он-лайн трансляція виробництва напоїв ТМ «Караван». URL: <https://karavan.net.ua/factory-page/#/online>. (дата звернення 28.08. 2020).
11. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 №1577-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>. (дата звернення 28.08. 2020).
12. Про дозвільну систему у сф. URL: ері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 №2806-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text> (дата звернення 28.08. 2020).
13. Про підприємництво : Закон України від 12.02.2015 №191-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text> (дата звернення 28.08. 2020).
14. Сервер Верховної Ради України. URL: [portal. Rada.gov.ua](http://portal.Rada.gov.ua). (дата звернення 28.08. 2020).
15. Туризм. Подорож на круїзному лайнері. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=H76pEfqywAc>. (дата звернення 28.08. 2020).
16. Нормативні акти України URL: www.nau.kiev.ua. (дата звернення 28.08. 2020).
17. Сайт ПрАТ «КЦКБА». URL: <https://kckba.com.ua/>. (дата звернення 28.08. 2020).

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПРАКТИКИ

Додаток А

Титульна сторінка щоденника навчальної практики

<p style="text-align: center;">ЩОДЕННИК навчальної практики студента ____ курсу економічного факультету Прізвище, ім'я, по-батькові (у родовому відмінку). (назва підприємства (організації))</p>
--

Додаток Б

Перша сторінка щоденника.

Повна назва підприємства (організації): _____

Керівник підприємства: _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Заступники керівника підприємства:

1. _____

2. _____

Керівник економічного підрозділу:

Керівник навчальної практики від підприємства:

Керівник-методист навчальної практики (від університету):

Додаток В

Схема щоденника навчальної практики

№ п/п	Дата	Зміст роботи	Спостереження	Примітка

Титульний лист звіту:

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Економічний факультет

З В І Т

про проходження навчальної практики
терміном з « » 2021 р. по « » 2021 р.

галузь знань: **05 Соціальні та поведінкові науки**

спеціальність: **051 Економіка**
(освітня програма Економіка підприємства)

П.І.П

Керівник практики від університету _____
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Звіт захищений:

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS

Дата захисту _____
(число, місяць, рік)